

**UCHWAŁA NR XXI/140/20
RADY MIEJSKIEJ W KOBYLINIE**

z dnia 26 listopada 2020 r.

w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i alkoholizmu na rok 2021

Na podstawie art. 10 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zmianami), Rada Miejska w Kobylinie uchwala, co następuje:

§ 1. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i alkoholizmu na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kobylina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą w 2021 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Piotr Chlebowski

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i alkoholizmu na 2021 rok

I. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U z 2019 r. poz. 2277 ze zmianami) nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobą uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego i jego potrzeb.

II. Finansowanie działań

Ustawodawca w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazał gminom źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Art. 11¹. 1. mówi „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych...” Jest to tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący

z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania. Jednocześnie cytowany artykuł wskazuje, że nie są to jedyne środki. W zależności od możliwości finansowych rada gminy w budżecie zabezpiecza również środki własne. Wydatki na realizację niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Kobylin na rok 2021 w dziale 851 – Ochrona zdrowia w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii i rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

III. Adresaci i realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i alkoholizmu na 2021 rok

Głównymi adresatami gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i alkoholizmu są:

- 1) dorośli mieszkańcy Gminy Kobylin,
- 2) dzieci, młodzież,
- 3) kadra pedagogiczna szkół,
- 4) sprzedawcy napojów alkoholowych,
- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) osoby uzależnione, pijące ryzykownie i ich rodziny,
- 7) lokalne instytucje współpracujące w szeroko rozumianych obszarach problemowych ujętych w niniejszym programie.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach niniejszego Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kobylinie, Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Kobylin, Posterunkiem Policji w Kobylinie, Komendą Powiatową Policji w Krotoszynie, dyrektorami szkół, organizacjami sportowymi i społecznymi działającymi na terenie Gminy, prawnikiem, psychologiem, poradniami i ośrodkami odwykowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie oraz organizacjami pozarządowymi.

IV. Diagnoza

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia ludzi. Większe ryzyko niesie za sobą tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przełyku, wątroby, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet.

Alkohol wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Następstwem owych niedoborów są zaburzenia widzenia, zmiany skórne, zapalenie wielonerwowe, zmiany w błonach śluzowych i szpiku kostnym, zaburzenia procesów rozrodczych, szkorbut i inne. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, delirium tremens, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie (zespół Korsakowa).

Podstawę przygotowania programu stanowi „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych” przeprowadzona w Gminie Kobylin w 2015 roku. Wyniki z dotychczas prowadzonych badań oraz zapotrzebowanie środowisk szkolnych potwierdzają potrzebę kontynuacji wszystkich prowadzonych do tej pory programów edukacyjnych i profilaktycznych dla młodzieży. Wskazują one również na konieczność realizowania specjalistycznych szkoleń dla nauczycieli oraz prowadzenia ścisłej współpracy pomiędzy szkołą a rodzicami.

Niepokojące sygnały wskazują, że niezbędne jest także kontynuowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholu w celu przedstawienia im obowiązujących zasad postępowania przy jego sprzedaży. Istotną kwestią jest realizacja przez Gminę zadania w zakresie udzielania rodzinom z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed przemocą.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uchwalona przez Radę Miejską w Kobylinie Uchwałą Nr XLIII/220/18 z dnia 26 kwietnia 2018 r. wynosi po 40 zezwoleń (z każdego rodzaju) na sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i po 10 zezwoleń (z każdego rodzaju) na sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokalne gastronomiczne).

W 2020 roku (stan na 9.11) na terenie Gminy funkcjonują 22 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, którym wydano w sumie 22 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwa, 19 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% (z wyłączeniem piwa) oraz 21 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

V. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Realizacja programu ma na celu również rozpatrywanie

specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Kobylin oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu, zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień na terenie gminy, kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia. Program realizowany będzie poprzez podejmowanie szeregu działań mających na celu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków

Lp.	Sposób realizacji	Wskaźniki
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich bliskich	liczba osób
2.	Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, przekazywanie informacji na temat placówek, ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików	liczba osób
3.	Finansowanie badań pozwalających ustalić stopień uzależnienia od alkoholu	liczba osób
4.	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego	liczba wniosków
5.	Prowadzenie dla mieszkańców Gminy Kobylin nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów związanych z alkoholem i narkotykami	liczba osób, liczba porad
6.	Realizacja programów dla osób uzależnionych i ich rodzin	liczba osób, liczba programów

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Sposób realizacji	Wskaźniki
1.	Prowadzenie w szkołach na terenie Gminy Kobylin nieodpłatnych porad psychologicznych dla dzieci i rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów związanych z alkoholem i narkotykami	liczba osób, liczba szkół

2.	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Kobylin	liczba wniosków złożonych do GKRPA przez zespół
3.	Wspieranie pracy Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie	liczba osób korzystających z usług OIK
4.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego z programem profilaktycznym, socjoterapeutycznym lub zielone szkoły dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kobylin, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych lub osiągających wysokie wyniki w nauce, aktywnie uczestniczących w życiu szkoły	liczba dzieci, wysokość środków finansowych
5.	Realizacja programów profilaktyki przemocy w rodzinie	liczba osób, liczba programów
6.	Realizacja programów profilaktycznych oraz zajęć edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży dotyczących problemu uzależnień, ale także obejmujących rodziców i nauczycieli	liczba dzieci, liczba rodziców, liczba nauczycieli, liczba programów
7.	Podwyższanie kompetencji osób zajmujących się pomocą osobom uzależnionym, współuzależnionym, dzieciom z rodzin alkoholowych oraz ofiarom i sprawcom przemocy	liczba szkoleń, kursów liczba osób

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Sposób realizacji	Wskaźniki
1.	Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	liczba dzieci i młodzieży
2.	Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i wychowawców oraz aktywna współpraca z nimi w tym obszarze	liczba rodziców i wychowawców
3.	Edukacja radnych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów szkolnych i innych grup społecznych działających w obszarze problemów uzależnień	liczba osób, liczba szkoleń
4.	Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, w tym w zakresie FAS i FASD	liczba podejmowanych działań

5.	Prowadzenie kampanii społeczno-edukacyjnych, organizowanie spotkań i konferencji nt. uzależnień oraz przemocy w rodzinie, skierowanych do mieszkańców Gminy	liczba podejmowanych działań
6.	Udział w ogólnokrajowych kampaniach edukacyjnych	liczba kampanii
7.	Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym	liczba zajęć/wydarzeń liczba osób
8.	Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień	liczba i rodzaj rozpowszechnionych materiałów

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, a także ochronie przed przemocą w rodzinie

Lp.	Sposób realizacji	Wskaźniki
1.	Wspieranie stowarzyszeń, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	wysokość środków finansowych
2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie działalności klubów abstynenta oraz innych form pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione oraz ich rodziny	wysokość środków finansowych

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Lp.	Sposób realizacji	Wskaźniki
1.	Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	liczba materiałów, liczba szkoleń
2.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy	liczba kontroli
3.	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	liczba wniosków

6. Inne zadania z dziedziny profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które nie zostały ujęte w programie, a mogą okazać się niezbędne do zwiększania skuteczności oddziaływań w tej dziedzinie.

VI. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana na podstawie Zarządzenia Burmistrza Kobylina. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie za udział w całym posiedzeniu Komisji
- 2) członkowi Komisji, który został oddelegowany przez przewodniczącego na szkolenie poza terenem Gminy Kobylin przysługuje wynagrodzenie w wysokości 7 % minimalnego wynagrodzenia
- 3) wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 1 wynosi:
 - dla Przewodniczącego Komisji – 10% minimalnego wynagrodzenia za każdorazowy udział w posiedzeniu Komisji
 - dla członków Komisji – 9% minimalnego wynagrodzenia za każdorazowy udział w posiedzeniu Komisji
- 4) przez minimalne wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 2 i 3 należy rozumieć kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę określoną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1596).
- 5) podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi uczestnictwo członka Komisji na posiedzeniu potwierdzone listą obecności.
- 6) sekretarz Komisji, który prowadzi Punkt Konsultacyjny otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 480,00 zł.